

У РЕЧИ И ФОТОГРАФИЈИ

Препознатљив део града

Лapidаријум

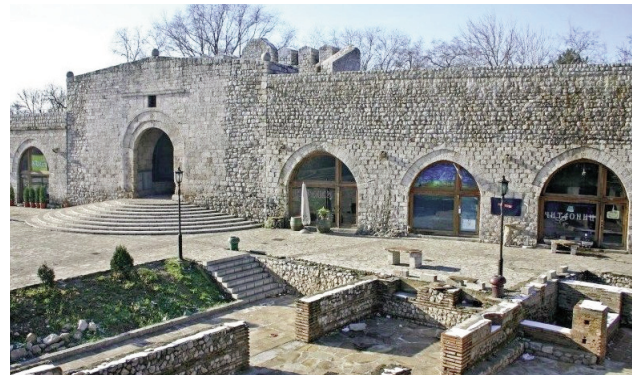
Панорама Ниша са тврђавом

Бали-бегова џамија

Археолошко налазиште

Тврђава међу својим бедемима негује богат културни садржај

Бедеми утврђења, дугачки 2.100 m, широки 3 m, а високи 8 m, са спољне стране опасани су рововима, који су испуњавани водом

У тврђави се одржава фестивал глумачких остварења „Филмски сусрети“

Утврђења у Србији **СТАМЕНА НИШКА ТВРЂАВА**

Улаз у нишку тврђаву

Нишка тврђава 1878. године

Султановом повељом од 19. фебруара 1719. одлучено је да се у Нишу изгради јака тврђава.

Унутрашњост тврђаве

На десној обали Нишаве, налази се Нишка тврђава, која има континуитет од око два миленијума константног постојања о чему сведоче многобројни археолошки налази. По свом данашњем стању, сврстава се међу најочуваније утврде тог типа у Србији и на Балканском полуострву.

Турска тврђава је изграђена на остацима античког и средњовековног утврђења. У античком периоду нишко утврђење се помиње као снажан каструм, за који римски историчар 6. века, Амијан Марцелин, тврди да је „више пута опседан, али се никада није предао ни ти би освојен“. Римска тврђава од камена саграђена је вероватно око половине 2. века, када је у Нишу била смештена Прва кохорта Дарданаца. Средином 2. века Ниш се први пут помиње у изворима. У Географији Клаудија Птолемеја, Ниш је записан међу четири највећа града Дарданије. На прелазу из 2. у 3. век Ниш добија статус муниципијума - самоуправног града. У 4. веку стециште је римских царева. Овде је рођен цар Константин Велики (306-337), за кога анонимни писац каже да је „овај град величанствено украсио“, на Медијани подигао свој „двор“, а тврђаву доградио. У Нишу бораве 340. године и Константинови синови – Констанс и Констанције. Овде је 350. године абдицирао узурпатор Ветранион, а 361. дуже борави цар Јулијан. И ко-

начно, 365. године, у Медијани бораве браћа Валентинијан I и Валенс. Овај добро утврђени римски град, према Присковом запису, до темеља су порушили Хуни 441/442. године.]

Римску тврђаву обновио је после 530. године византијски цар Јустинијан I (527-565). Историчар Прокопије каже да Јустинијан Ниш „утврди и учини неосвојивим за непријатеља“. Обновљено нишко утврђење је већ 550. године било први пут на удару Словена. Њихови продори ка Солуну и Цариграду, преко Ниша, забележени су 578, 579, 584, 586. и 587. године.

Словени су освојили Ниш око 615. године. Опустошен и већим делом напуштен од ромејског становништва, Ниш је препуштен Словенима. Тиме започиње средњовековно раздобље града.

Током 6. века Ниш и његово утврђење се више пута помиње у изворима. У повељи византијског цара Василија II Охридској архиепископији 1020. године записана је и Нишка епархија. У лето 1040, за време устанка Петра Одељана против византијске власти, Нишка тврђава је неко време била у власти устаника. Хорде Печењега су од 1048. до 1050. и 1080. године опседале Нишку тврђаву и пљачкале околину. У лето 1072. угарски краљ Соломон осваја Ниш и односи руку св. Прокопија, а септембра устаничка војска осваја град и борави у

њему до децембра 1072. Када су 1096. године крсташи прво похода прошли кроз Ниш, описују да је био боље утврђен од Београда и да је опасан „јаким зидинама и кулама“.

Први писани извор о обнови средњовековне Нишке тврђаве потиче из 1165. године, када византијски историчар Хонијат наводи да је цар Манојло I Комнин (1143—1180) „и сам Ниш окружио зидовима“. Српски извори бележе да је велики жупан Стефан Немања продором 1183. у „славни град Ниш“ и до темеља га порушио, а 1186. године освојио га је од Византије и обновио, примивши у Нишу 1189. немачког цара Фридриха I Барбаросу. Византија га поново осваја 1190. године српски краљ Стефан Првовенчани помиње се у Нишу од 1214. до 1215. године. После тога, кроз читав 13. век, у изворима нема помена о граду, вероватно је био под влашћу Бугара.

После битке код Велбужда 1330. године, када је Стефан Дечански потукао бугарског цара Михајла Шишмана, Ниш је поново ушао у састав Србије. У доба кнеза Лазара (1371—1389) Нишка тврђава је била обновљена, а 1386. Ниш су први пут освојили Турци, а тврђаву разорили. У доба српске деспотовине, од 1402-

1427, деспот Стефан Лазаревић је освојио Ниш и обновио тврђаву. Била је то последња обнова средњовековног нишког утврђења, пошто је Ниш 1428. године коначно потпао под турску власт. На самом почетку турске власти – Нишка тврђава је два пута страдала. Новембра 1443. године удружена српско-угарска војска, предвођена деспотом српским – Ђурђем Бранковићем и Јанком Хуњадием, ослободила је Ниш и подрла до Софије, а у повратку, јануара 1444. године, поново је прошла кроз Ниш. Деспот Ђурађ и Хуњадии су 1454. поново подрли до Ниша, рушећи га и палећи.

Турци нису обнављали средњовековну тврђаву. Аустријанци су, освојивши Ниш 1690. године, на остацима средњовековног утврђења саградили два јака бастиона. Током последње деценије 17. века, Турци су на неколико места само ојачали бедем. Тек губитком Београда 1717, у Аустро-турском рату и премештањем војног и управног седишта у Ниш, Турци су 1718. године изградили, за само годину дана, земљано утврђење Хисар. Било је већих димензија од данашње Тврђаве и имало је изглед троугла, обухватајући и Београд махалу. Земљани бедем Хисара поседовао је седам бастиона, а дуж бедема ров,

ширине 3,50 m, напуњен водом из Нишаве. У Хисар се улазило на три капије. Изглед Хисара је сачуван на тзв. Италијанском плану из 1719. године. Бедеми данашње Тврђаве изграђени су од фебруара 1719. до јуна 1723. године.

Данашње утврђење је артиљеријског типа и подигле су га Османлије у периоду од 1719. до 1723. године на простору античког и средњовековног утврђења. Султановом повељом од 19. фебруара 1719. одлучено је да се у Нишу изгради јака тврђава. У пролеће исте године отпочели су радови по пројекту главног архитекте Мехмед аге и његовог брата Мустафа аге, главног организатора радова. Прве године градње, 1719. године, ангажовао је више десетина хиљада спахија из десет санџака Румелијског беглербеглука, а 1722. године из 14 санџака. Последње године градње бедема, 1723, доведено је 40 мајстора каменорезаца из Цариграда, а бедем је зидало 400 зидара. Завршетак радова обележен је свечаностима и постављањем плоче са записом на Стамбол капији, јуна 1723. године.

Као и свако артиљеријско утврђење, данашња Нишка тврђава има полигоналну основу, са седам неједнаких страна и четири велике капије (Стамбол врата,

Београдска врата, Водена или ја-годинмалска врата и Видинска врата), једном малом капијом (тзв. потерна врата, „вратанца“ којима се излази у градске ровове) и осам бастионих тераса. Са бедемима дужине 2.100 m који су широки 3 m, а високи 8 m тврђава захвата површину од 22 ha, 80 aри и 52 m².

Након ослобођења тврђава има чисто војну улогу до 1950. године када се војска повлачи из тврђаве и од тада остаје само историјски значај и постаје шеталиште са значајном културном по-нудом.

Током своје вишевековне историје, првобитна нишка Тврђава на чијем простору се налази данашња турска Тврђава, била је у поседу многих држава, почевши од Римљана чији се цар Константин родио недалеко од данашњег Ниша, преко Стефана Немање који је у њој неко време држао своју престоницу крајем 12. века до Османлија које су је заузеле 1395. године. У склопу тврђаве се данас налази бројни туристички садржаји, продавнице сувенира, ликовне галерије, угоститељски објекти и летња позорница која представља својеврстан културни центар града током летњих месеци.

Извор: Wikipedia

СРПСКА ОФИЦИРСКА САБЉА М.1895/1995 И ПАРАДНИ БОДЕЖИ ВИДОВА ВОЈСКЕ

САБЉЕ : 25 месечних рата

стандардна.....месечна рата- 3.600 дин.
посребрена..... месечна рата - 3.840 дин.
позлаћена.....месечна рата – 4.200 дин.

БОДЕЖИ : 20 месечних рата

посребрен.....месечна рата – 2.940 дин.
позлаћен..... месечна рата – 3.360 дин.

ВОЈНИ Ветеран

ГЛАСИЛО ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ • ГОДИНА XVI • број 176 • СЕПТЕМБАР 2018.

У жижи

НЕСПОКОЈ СА ПОКРИЋЕМ

Друга седница Главног одбора УВПС

**ГЛАСОВИ ЗА СИГУРНИЈУ
БУДУЋНОСТ**

Чланови УВПС у Грчкој и Македонији

ПОШТА ЈУНАЦИМА ОТАЏБИНЕ

